

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Кафедра образотворчого мистецтва

ПЕРСПЕКТИВА

Нормативний курс, 1 курс бакалавр, 2 семестр

Викладач:

Ст. викладач Карпенко В.А.

e-mail: v.a.karpenko@npu.edu.ua

Індивідуальні консультації – четвер 14.00-16.00

Аудиторія: 11-10

ПЕРЕДУМОВИ ЗАРАХУВАННЯ НА КУРС:

Базовий курс.

ОГЛЯД КУРСУ

Мета курсу – допомогти вам у:

- вивченні принципів побудови тривимірних об'єктів на двовимірній площині паперу, спираючись на закони перспективи;
- формуванні комплексу знань, умінь та навичок, необхідних для відтворення об'єктів у просторі за допомогою візуальних інструментів;
- розвитку конструктивного й аналітичного мислення;
- оволодінні методики навчання учнів основам перспективи, що є запорукою професійної майстерності художника-педагога.

Ми з вами дослідимо:

- існуючі види перспективи та основні її закони;
- принципи зображення на площині тривимірних об'єктів у перспективному скороченні;
- як змінюється форма і розмір видимих предметів залежно від їх розташування в просторі;
- випадки порушення законів лінійної перспективи;
- як використовувати набуті теоретичні знання з перспективи в художній і педагогічній практиці.

Вивчаючи курс ви зможете реалізувати свій художній потенціал у вирішенні наступних практичних завдань:

- розвиваємо конструктивно-образне бачення під час перспективної побудови зображень геометричних фігур (квадрата, кола тощо) та об'ємних предметів (куб, циліндр, призма тощо);
- оволодіваємо технологічними прийомами та засобами побудови фронтального та кутового інтер'єру;

- досліджуємо на практиці грамотну побудову відтворення падаючих тіней від предметів та відображення у воді/дзеркалі.

На наших заняттях ми намагаємося створити атмосферу творчості, а для цього буде потрібна ваша здатність наполегливо працювати та стійке бажання створювати якісний художній продукт. Наприкінці вивчення курсу ви побачите, що перспектива є фундаментом академічного рисунку і живопису, без знань її основ важко відтворити як неживі предмети та об'єкти, так і живу натуру. Це сприятиме формуванню у вас необхідних професійних художніх навичок та переконань, а також, буде запорукою вашої затребуваності та конкурентоспроможності на ринку праці.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва у процесі навчання, під час художньої діяльності або організації різнорівневої художньої освіти, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов.

ФК01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ФК09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ

ПР02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР16. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого та декоративного мистецтва.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Пояснювально-ілюстративне викладання, практична робота в аудиторії, демонстрація аналогів і зразків, педагогічний рисунок, робота з пам'яті, робота за уявленням, робота за уявою, навчально-творчі завдання.

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Лабораторний практикум.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання продуктів творчої діяльності

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

3 кредитів, 90 год., 34 лабораторних годин

1.Перспектива як допоміжна дисципліна у вивченні основ зображувальної грамати.

Основи зорового сприйняття людини.....2

2. Поняття перспективи. Види перспективи. Способи графічного зображення. Точка, пряма, площина. Геометрична та перспективна форма. Точка зору, поле зору, головна точка. Горизонт. Порушення законів лінійної перспективи.....	2
3. Перспективний напрям ліній, що скорочуються. Сходи віддалення. Побудова квадрата, кола, шестикутника.....	4
4. Основні фігури і правила побудови їх перспективи. Побудова куба, циліндра, конуса, шестигранника.....	4
5. Побудова інтер'єру.....	12
6. Побудова тіней.....	6
7. Побудова відображень.....	2
8. Перспектива голови та фігури людини.....	2

ПРАКТИЧНА РОБОТА

1. Перспективний напрям ліній, що скорочуються. Сходи віддалення. Побудова квадрата, кола, шестикутника.....	8
2. Основні фігури і правила побудови їх перспективи. Побудова куба, циліндра, конуса, шестигранника.....	4
3. Побудова інтер'єру. Кутовий, фронтальний та складний інтер'єр.....	12
4. Побудова тіней. Побудова тіней при натуральному та штучному освітленні.....	6
5. Побудова відображень.....	2

РОБОТА В СЕМЕСТРІ

1. Ознайомлення та вивчення теоретичної частини дисципліни проводиться з використанням великої кількості наочності, перегляду відео інформації та доступних джерел із Інтернету з метою, що має окрім теоретичної ще й прикладний характер, спрямований на всебічну підготовку майбутнього фахівця. Навчальний матеріал курсу, зміст практичних занять, критерії та порядок оцінювання та додаткова інформація буде зберігатися на веб-сайті курсу за посиланням <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=353>.

В умовах змішаного навчання заняття будуть відбуватися за розкладом в онлайн режимі на платформі Google Meet; індивідуальні консультації щодо творчої роботи можливі за домовленістю на платформі Google Meet, Google Classroom, а також через корпоративну пошту викладача.

Якщо раптом у вас виникнуть технічні проблеми з веб-сайтом курсу, повідомляйте викладача про це, інакше ми вважатимемо, що всі студенти мають доступ до матеріалів і завдань курсу.

2. Практична робота студентів під час семестру є основним видом вашої навчальної роботи, що сприяє здатності до системного та комплексного аналізу навколишнього середовища, художніх навичок і умінь, важливих для майбутнього художника-педагога

3. Робота на курсі зараховується при оцінюванні навчальної успішності студентів наприкінці семестру. Оцінювання продуктів творчої діяльності відбуватиметься у вигляді заліку: перегляду навчальних робіт та відповідей на теоретичні питання.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Основні і допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Баррингтон Барбер. Перспектива і композиція. М.: БОМБОРА, 2020.
3. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну: Підручник. К.: Кондор, 2006.
4. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2008.
5. Шевнюк О.Л. Словник термінів образотворчого мистецтва. К., 2013
6. Brehm Matthew. Drawing Perspective: How to See It and How to Apply, 2016.
7. D'Amelio Joseph Perspective Drawing Handbook. Dover Publications. 2004.
8. Norling E. R. Norling Perspective Made Easy. New York. Dover Publications Inc., 1999.

Допоміжні:

1. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти. Київ: Вища школа, 1982.
2. Ратнічин В.П. Перспектива. Київ: Вища школа, 1977
3. Rex Vicat Cole. Perspective for Artists (Dover Art Instruction). Dover Publications. 1976.

Візуальні ресурси:

1. <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=353>
2. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B>
3. <http://studentam.net.ua/content/view/4216/83/>
4. https://www.youtube.com/watch?v=K_56chX_8A
5. <https://www.youtube.com/watch?v=D4YvZ4rouOs>

ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Для створення сприятливого творчого середовища для навчання заохочується толерантна поведінка один до одного, обов'язково вчасно приходити на заняття, вимикати мобільні телефони, заохочується активна участь у обговоренні творчих робіт один одного.

Заохочується вільний вибір об'єктів для дослідження та креслення в рамках виданого завдання, творча самореалізація та креативне мислення.

2. Курс базується на теоретичних основах предмету, аналізі та вивченні зразків, проте не допускається плагіат та копіювання робіт інших студентів. Ми можемо навчатися в інших, проте завжди несемо індивідуальну відповідальність за власну роботу і розуміння матеріалу. Будь-який студент, який не в змозі віддати належне за ідеї або матеріали, запозичені з інших джерел, винний у плагіаті. Нечесність будь-якого роду по відношенню до тестів, іспитів, завдань, зміни записів або оцінок вважається шахрайством.

Етичні принципи академічного навчання в університеті реалізуються згідно Положення про академічну доброчесність <https://npu.edu.ua/universityet/prozoryi-universityet#polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-v-npu>

3. Оцінювання робіт відбуватиметься доброзичливо, тому не бійтеся помилятися. Хоча ми, звичайно, будемо оцінювати ваші роботи, але ми ніколи не будемо судити про вас, ваш інтелект і ваші здібності.

Оцінювання здійснюється згідно Порядку контролю якості знань студентів НПУ імені М.П.Драгоманова

https://npu.edu.ua/images/NMC/Polozhenia/Порядок_контролю_якості_знань_студентів_20.04.21.pdf

4. Якщо у вас виникатимуть запитання щодо оцінки або бажання оскаржити її, професійним і відповідним нормам університету буде запитати про це протягом дня після її отримання. Виявлення, запобігання і врегулювання конфліктів регулюється Положенням про врегулювання конфліктів у НПУ імені М.П.Драгоманова <https://bit.ly/3g7qjVX>

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

№п/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Побудова та сходів віддалення та квадрата	10
2	Побудова геометричних та об'ємних фігур в перспективі	20
3	Побудова фронтального та кутового інтер'єру	30
4	Побудова тіней при натуральному та штучному освітленні	30
5	Побудова відображень	10
	Поточний рейтинговий бал	100

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

№п/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Поточний рейтинговий бал - залік	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧИХ РОБІТ				
	5 балів	4 бали	3 бали	0 балів
Змістова повнота й оригінальність навчально-творчої роботи 33,3%	Ідея навчально-творчої роботи повністю відповідає змісту завдання, є художньо виразною та цілісною, самостійною та інформативною	Ідея навчально-творчої роботи відповідає змісту завдання, є досить виразною та інформативно, містить елементи оригінальності	Ідея навчально-творчої роботи частково відповідає змісту завдання, є маловиразною й малоінформативною, що ґрунтується на існуючих зразках	Ідея навчально-творчої роботи не відповідає змісту завдання або є невиразною та шаблонною
Образотворча грамотність навчально-творчої роботи 33,3%	Студент застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, використовує образотворчі техніки з	Студент частково застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, використовує образотворчі техніки з	Студент застосовує закони і прийоми композиції, колірні гармонії та використовує образотворчі техніки на елементарному рівні	Студент ігнорує закони і прийоми композиції, колірні гармонії, не володіє образотворчими техніками

	майстерністю	достатнім вмінням		
Презентація 33,3%	Студент дотримується послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, результат роботи характеризується акуратністю та контролем за процесом	Студент загалом дотримується послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, поодинокі моменти неакуратної роботи не впливають на загальне художнє враження	Студент слабо опанував послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, неконтрольованість і неакуратність процесів заважає художньому сприйманню кінцевого результату	Студент ігнорує грамотну послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, робота виконано неакуратно та поза творчим контролем

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни